

KATEDRA MATEMATIKY A DIDAKTIKY MATEMATIKY
POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	<i>Gabriela HLAVATÁ</i>
Název práce	<i>Zkušenosti učitele se změnou přesvědčení o vyučování matematice</i>
Autor posudku	<i>doc. RNDr. Darina JIROTKOVÁ, Ph.D.</i>

Cíle (stanovení, splnění, reflexe splnění)

Cíle diplomové práce autorka formuluje v abstraktu. Je to monitorování změny vlastního edukačního stylu po dobu dvou let a pozorování, jaký dopad na žáky a jejich postoje k matematice má změna edukačního stylu učitele.

Vytčené cíle autorka začíná realizovat nejdříve důkladným seznámením se s dostupnou literaturou pojednávající o vyučování orientovaném na budování schémat, s čímž souvisí i hlubší seznámení se s teorií generických modelů, a to nad rámec studia v povinných kurzech didaktiky matematiky.

V praktické části lze dobře sledovat vývoj postojů diplomantky od změn vztahu k samotné matematice v době studia, které způsobilo vlastní řešení zajímavých úloh pro žáky prvního stupně, přes akceptování objevitelských metod výuky, které poznávala při práci s vlastním dítětem, dále přes obdiv k prvotřídní učitelce, která již svou výuku vede zcela samozřejmě v duchu VOBS, přes neočekávanou radost vlastních žáků až po vlastní dobře evidované a následně analyzované pedagogické zkušenosti, kdy se prohlubují znalosti o dětech a o metodě VOBS a dovednosti ji používat.

V reflexi v závěru práce autorka zřetelně formuluje splnění cílů.

Obsahové části (úplnost, relevance, řazení)

Práce má obvyklou kompozici: úvod, teoretickou část, praktickou část, závěr a přílohy.

Teoretická část je zcela funkční, shrnuje potřebná teoretická východiska a opírá se o relevantní zdroje.

Praktická část je bohatá. Začíná reflektivním vstupem, kdy autorka popisuje cestu od počátečního odmítnutí nové metody výuky matematice na 1. st. ZŠ až k definitivnímu rozhodnutí vyučovat svěřené žáky matematiku metodou VOBS. Na této cestě došlo k několika zásadním poznáním, které ji vždy posunuly o krok směrem k rozhodnutí změnit svůj edukační styl. Od rozhodnutí k dobré realizaci je však ještě dlouhá cesta. Ta je podrobně popsána jako postupné nabývání zkušeností. nejdříve spíše náhodné, později systematické a dobře evidované ve výuce vlastní třídy, za její přípravu převzala zodpovědnost. Diplomantka se důkladně na hodiny matematiky připravovala, predikovala matematické chování svých žáků, porovnávala své odhady s realitou, analyzovala žákovská řešení a tak se postupně učila svým žákům rozumět. Výuku analyzovala také z hlediska svého působení, všímala si prostoru, který nechávala svým žákům a který postupně zvětšovala, všímala si radosti, kterou žáci prožívají nad řešením úloh a při diskusích o řešení. Nabyté zkušenosti byly sice již postačující k tomu, aby autorka důvěřovala zvolené cestě, nicméně překážka v podobě neústupných rodičů žáků, u kterých dočasně zastupovala, byla nad její možnosti. Další rok přichází nová komplikace v podobě velkého počtu žáků ve třídě a opět negativního vlivu rodičů. Diplomantka však získává další nové zkušenosti s realizací výuky VOBS vedením matematického kroužku, kde si mohla výuku koncipovat bez ohledu na ŠVP a bez jakéhokoliv tlaku.

V závěru autorka reflektuje své pocity z toho, že uzavírá něco, co teprve otevřela. Podle mého názoru je otevření nové cesty ve své učitelské dráze ideálním ukončením zpracování diplomového úkolu.

Odborná část (matematika/didaktika: náročnost, správnost, výstavba, konzistence apod.)

Autorka práce se na velmi dobré úrovni seznámila s metodou výuky matematice VOBS a to ve dvou rovinách – v rovině teoretické a v rovině praktické. Rovinu teoretickou by měl zvládnout

každý absolvent kurzu didaktika matematiky I. – III. To však neznamená, že ji dokáže zvládnout i v rovině praktické. K tomu je potřeba mít správně nastaveno vnitřní pedagogické přesvědčení. A když v důsledku předchozích zkušeností není, je práce mnohem náročnější. Autorka ji zvládala pomalu, přes mnohá úskalí, ale nakonec výtečně.

Přínos (originalita, použitelnost apod.)

Práce je psána jako dlouhý příběh. Autorka sama píše, že je to impresionistický obraz. S tím souhlasím, ale dodám, že je podložen hlubokým studiem a pečlivou dvouletou prací. I když v současné době máme mnoho příběhů o tom, jak někdo změnil vlastní přesvědčení a tím pádem svůj edukační styl, takto důkladně a obšírně je to zpracováno poprvé. Považuji to za výborný materiál, jehož fragmenty plánuji dávat pro inspiraci dalším studentům. Tedy práce je originální a dále použitelná.

Formální náležitosti (gramatika, styl, typografie, grafické části, odkazy a citace, celková úprava)

Grafická stránka diplomové práce je na vysoké úrovni. Odkazy a citace jsou ve správném formátu, jen není nutné uvádět zdroj navíc pod čarou. Po typografické stránce má nepatrné nedostatky, a sice občas zůstává na konci řádku jednopísmenná spojka nebo předložka. Práce je psána kultivovaným jazykem, dobře se čte, na mnoha místech je i napínavá, je bez gramatických chyb, kromě několika málo chybných interpunkcí a psaní malého p v názvu Pedagogická fakulta UK v Praze.

Zdroje (reprezentativnost, relevance, použití)

Použité zdroje jsou bohaté a reprezentativní. V textu práce jsou dobře využity.

Hodnocení: Práce splňuje podmínky kladené na diplomovou práci. Práci doporučuji k obhajobě.

Datum a podpis autora posudku:

10.5.2014